

گام جدید شهرداری تهران در حوزه درآمدزایی از زباله‌ها

قیمت زباله شهر تهران بیش از ۴ میلیارد تومان است اما متأسفانه شهرداری تهران برای جمع‌آوری پسماندهای پایتخت بیش از این مبلغ هزینه می‌کند. <#۴۷>
<#۴۷>

به گزارش سایت خبری پرسون، این روزها توجه به طلای کثیف یا همان پسماند در تمامی نقاط جهان افزایش یافته است و بسیاری از دولت‌ها و شهرداری‌ها به دنبال این هستند تا با بازیافت زباله‌ها برای خود درآمدزایی ایجاد و انرژی مورد نیاز شهروندان خود را از طریق پسماند تأمین کنند.

مطابق با آمار روزانه هزاران تن پسماند در ایران تولید می‌شود، بیمارستان‌های کشور به عنوان یکی از بزرگ‌ترین منابع تولید پسماندهای پزشکی روزانه ۴۰۰ تن پسماند تولید می‌کنند که این آمار در شهر تهران در ایام کرونا بالغ بر ۱۱۰ تن در روز بوده است.

هر فرد تهرانی به صورت متوسط سالیانه شش برابر وزن خود زباله تولید می‌کند و این به معنای آن است که متوسط سرانه تولید زباله در شهر تهران ۳۲۰ کیلوگرم است؛ البته بر اساس گزارشات تولید زباله در مناطق مختلف شهر تهران متفاوت است به طور کلی در مناطق مرکزی شهر تهران به ویژه مناطقی که عمده فعالیت‌های تجاری در آنجا صورت می‌گیرد شاهد بالاترین میزان تولید زباله هستیم از سویی دیگر در مناطق تجاری تهران زباله‌هایی با ارزش بالا تولید می‌شوند و در مقابل مناطق شرقی کمترین زباله ارزشمند را تولید می‌کنند.

بخشی از این پسماندها، پسماندهای خطرناکی هستند که در صورت عدم اعمال مدیریت مناسب مخاطرات زیادی برای محیط زیست، بهداشت محیط و سلامتی شهروندان ایجاد می‌کنند.

به دلیل توجه به محیط زیست و درآمدزایی از سرمایه بزرگ پسماندها که تحت عنوان طلای کثیف نامیده می‌شوند کشورهای جهان به سوی بازیافت پسماندها و درآمدزایی از آنها حرکت کرده‌اند؛ برای مثال در آلمان روزانه ۹۰ هزار تن زباله تولید اما تنها ۱۰ درصد آن بازیافت نمی‌شود یا ژاپن سالیان است که از زباله‌های خانگی برای تولید انرژی برق استفاده می‌کند.

تولید سالانه ۲۱ میلیون تن پسماند در ایران

به گفته مدیر کل دفتر مدیریت پسماند سازمان حفاظت محیط زیست، سالانه ۲۱ میلیون تن پسماند عادی شامل خانگی، شهری و روستایی در کشور تولید می‌شود که حدود ۷ تا ۸ درصد آن ترکیبات پلاستیکی است و فقط ۱۰ درصد یا کمتر از آن در مبدا تفکیک می‌شود.

در ایران قانون مدیریت پسماند و هوای پاک به صورت مستقیم و غیر مستقیم به مدیریت انواع پسماندها اشاره کرده‌اند در این قانون گفته شده که به منظور حفظ محیط زیست از آثار زیانبار پسماندها و مدیریت بهینه آنها وزارتخانه‌ها، موسسه‌ها و سازمان‌ها و نهادهای دولتی و نهادهای عمومی و غیر دولتی موظف به انجام وظایف خود هستند.

بر اساس ماده ۷ قانون مدیریت پسماند مدیریت اجرایی کلیه پسماندها غیر از صنعتی و ویژه در شهرها و روستاها و حریم آنها به عهده شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و در خارج از حوزه و وظایف شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به عهده بخشدارها است؛ مدیریت اجرایی پسماندهای صنعتی و ویژه به عهده تولیدکننده خواهد بود در صورت تبدیل آن به پسماند عادی به عهده شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و بخشدارها خواهد بود.

قیمت زباله شهر تهران بیش از ۴ میلیارد تومان است اما متأسفانه شهرداری تهران برای جمع‌آوری پسماندهای پایتخت بیش از هزینه میلیارد تومان هزینه می‌کند.

هم اکنون پنج هزار و ۵۰۰ تن از پسماندهای تهران دفن می‌شوند اما برای حفظ محیط زیست و مدیریت پسماند باید کاری کنیم تا این میزان کاهش یابد زیرا تحقق دفن تنها ۱۰ درصدی زباله‌ها هدف اصلی شهرداری تهران است.

مدیریت پسماند موضوعی مغفول ماده در تهران است

همانطور که گفته شد وظیفه جمع‌آوری پسماندهای شهر تهران برعهده شهرداری است و مدیریت شهری تهران تلاش می‌کند تا با تغییر ساختار سیستم جمع‌آوری پسماند، زباله‌های تهران را مجدد بازیابی کند یعنی بخش حداقلی آن در آرادکوه دفن و مابقی به‌صورت کود یا به انرژی یا بازیافت تبدیل شوند.

متأسفانه پسماند و مدیریت آن موضوعی مغفول ماده در مدیریت شهری تهران است و از سال‌ها پیش به صورت حل نشده باقی مانده است مدیریت شهری در دوره جدید وعده داده است که در چارچوب طرح جامع پسماند و در برنامه یک ساله در سال ۱۴۰۱، مدیریت پسماند را اجرایی کند.

جلال بهرامی معاون محیط زیست و خدمات شهری شهرداری تهران با بیان اینکه در حال حاضر بیشتر تمرکز مدیریت شهری و به صورت تخصصی معاونت خدمات شهری روی مساله پسماند است گفت: در نظر داریم تا طرح جامع پسماند را در یک دوره زمانی مشخص به نتیجه برسانیم.

وی با بیان اینکه در مدیریت پسماند باید به دو رویکرد اقتصادی و زیست محیطی آن توجه شود، تاکید کرد: مدیریت شهری به دلیل اینکه بتواند به مساله اقتصادی بودن پسماند در شهر تهران بیشتر ورود کند، باید مدت زمان اجرای این طرح را کوتاه کند فرایند مدیریت پسماند پیچیدگی‌های خاص خود را دارد و باید به این فرایند قبل از تولید پسماند، به تفکیک و بازیافت آن توجه ویژه شود.

وی افزود: یکی از معضلات مدیریت پسماند، کارخانه بازیافت و تفکیک زباله است، متأسفانه در قانون استقراری که سازمان محیط زیست برای این کارخانه گذاشته است، اجازه تأسیس کارخانه در محدوده و حریم شهر داده نشده؛ این در حالی است که در شهرهای پیشرفته دنیا این کارخانه‌ها در وسط شهر قرار دارند ایده و تجربه جهانی این است که در مراحل انجام بازیافت پسماند، باید مسیر حمل و نقل آن نیز کوتاه شود تا نتیجه‌گیری سریع‌تر اتفاق بیفتد.

وی بیان کرد: مدیریت شهری در نظر دارد تا در چارچوب طرح جامع پسماند در برنامه یک ساله خود در سال ۱۴۰۱، به این مساله توجه بیشتری کند طبق برنامه‌ریزی انجام شده ۳ کارخانه M.R.F (بازیابی مواد پسماند) مدت سه ماه یعنی تا آخر فصل بهار افتتاح و به بهره‌برداری می‌رسد.

برای کاهش دفن زباله‌ها و مدیریت پسماند چند تکنولوژی خاص در سراسر دنیا مورد استفاده قرار می‌گیرد که زباله سوزی، استفاده از هازم و تبدیل زباله‌ها به کمپوست از جمله این تکنولوژی‌ها است.

بر اساس آنچه که گفته شد مدیریت شهری در حال تدوین برنامه‌های جامع برای تفکیک پسماند و مدیریت آن است و راه‌اندازی اولین پایگاه پسماند بیمه در ایستگاه‌های مترو، دریافت میوه و شست‌وشوی اتو موبیل در ازای تحویل پسماند و حتی بازیافت پوشال‌های فرسوده کولرهای آبی و تبدیل به مواد اولیه تولید چوب و نئوپان از جمله اقدامات شهرداری برای مدیریت پسماندها است.

علاوه بر اقدامات انجام شده همانطور که گفته شد کلان‌شهرها از پسماندهای خود برای درآمدزایی استفاده می‌کنند و تولید برق و انرژی برای پایتخت و زباله سوزی یکی از راه‌هایی است که شهرداری تهران در بستر آن می‌تواند به درآمدزایی بپردازد.

ظرف دو سال آینده اتفاقات خوبی در حوزه پسماند رخ می‌دهد

مهدی پیرهادی رئیس کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری شورای شهر تهران در گفت‌وگو با خبرنگار مهر، با اشاره به مدیریت پسماند گفت: مدیریت پسماند موضوعی علمی است که توسط کارشناسان ما در شورای شهر مورد بررسی و در این خصوص اقدامات متعددی انجام گرفته است.

وی با بیان اینکه تاکنون ۵ قرارداد کارخانه M.R.F (بازیابی مواد پسماند) در مجموعه شهرداری تهران منعقد شده است گفت: هدف از این قراردادها کاهش زباله‌های ریجکتی به سمت آزاد کوه است.

پیرهادی ادامه داد: در حال حاضر یک دستگاه زباله سوز در مجتمع آزاد کوه وجود دارد و برای ساخت دستگاه دوم مذاکرات و اقداماتی صورت گرفته است.

عضو شورای شهر تهران با بیان اینکه ساخت دستگاه زباله سوز سه سال به طول می‌انجامد گفت: این دستگاه‌ها کاملاً ایرانی است و پس از دریافت مجوزهای وارد چرخه می‌شود.

وی با بیان اینکه در حوزه پسماند به دنبال این هستیم که به تمامی موضوعات توجه داشته باشیم گفت: باید درباره زباله‌های بیمارستانی صنعتی چاره‌ای بیاندیشیم امروز شهرداری برای تمامی این موارد تصمیم‌گیری کرده است و مجموعه‌های دانش‌بنیان نیز اقدامات مؤثری را انجام داده‌اند.

پیرهادی تصریح کرد: از نظر بنده ظرف دو سال آینده اتفاقات خوبی در حوزه پسماند رخ می‌دهد علاوه بر آنکه بسیاری از همکاران ما در حوزه‌های پژوهشی و تحقیقاتی مکلف شده‌اند اقدامات سایر کشورها را مورد بررسی قرار دهند.

در بستر تفاهم نام‌های که با وزارت نیرو به امضا رسانده‌ایم قرار بر این شد تا وزارت نیرو انرژی حاصل از زباله‌های تهران را از شهرداری خریداری کند تا از طریق تولید انرژی از زباله‌های شهر بتوانم درآمد پایدار شهری ایجاد کنیم.

سیاست گذاری شهرداری تهران کاهش دفن پسماندها است

تولید برق از زباله اقدام دیگری است که شهرداری تهران با کمک وزارت نیرو آن را دنبال می‌کند و در صورت تحقق برنامه‌های مندرج در تفاهم نامه میان وزارت نیرو و شهرداری می‌توان انرژی تهران را از طریق زباله‌های پایتخت تأمین کرد.

محمد مهدی عزیزی مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند پیشتر نیز در گفتگویی با همین رسانه درباره تفکیک زباله‌های شهر تهران گفت: سیاست گذاری ما در راستای کاهش دفن پسماندها است و تمام تلاش خود را به کار می‌گیریم تا بتوانیم دفن را به کمتر از ۱۰ درصد برسانیم در این میان ما یا باید

زباله‌های تر را به کمپوست تبدیل کنیم یا باید به صورت بی‌هوازی تکنولوژی هازم را مورد استفاده قرار دهیم.

وی با بیان اینکه قراردادهایی با شرکت‌های دانش بنیان در بحث بازیافت پسماند در حال انعقاد است گفت: در بستر این قرارداد زباله سوزی ۲ هزار تن زباله در پهنه شرقی تهران به وقوع می‌پیوندد و در این بستر ضمن فروش برق می‌توان برای شهرداری درآمد پایدار ایجاد کرد.

در صورت تحقق برنامه‌های مدیریت شهری در چارچوب طرح جامع پسماند در برنامه یک ساله خود در سال ۱۴۰۱ و استفاده از تمامی ظرفیت‌ها برای مدیریت پسماند می‌توان امیدوار بود که در سالهای پیش رو به درآمد ۴ میلیارد تومانی حاصل از پسماندها دست یافت و هزار میلیارد تومان از هزینه‌های شهر را کاهش داد.

منبع: مهر